

XXXII. **OBZORJE**

GLASILO OBČINE IDRIJA

LETNIK V, ŠTEVILKA 32, SEPTEMBER 2017

PROJEKTI V NOVI
PERSPEKTIVI

POLETNA
IN JESENSKA
KOLEKCIJA MCI

KRATKE
OBČINSKE

PLAC ZA ABZERJE

September nam je pokazal svoje mokro in hladno jesensko lice in potisnil v pozabo vroče poletne dni. Tudi vreme nas tako opominja, da se ponovno pričinja tisti bolj delovni del leta.

Tudi mladim se godi enako, najmlajši so z vrtcem in šolo že pričeli, študenti tudi že opravljajo izpite za preteklo leto, prav kmalu po izidu septembrskega Obzorja bodo bolj ali manj redni gostje predaval-

nic univerz na različnih koncih Slovenije, nekateri pa pridno ustvarjali na svojih delovnih mestih. Prav njim, mladim, smo zaupali oblikovanje tokratnega središča glasila, da nam bodo o svojih aktivnostih povedali malce več kot sicer. Tudi v drugih novicah boste lahko prebrali kaj o njih, pa tudi o tem, kaj se je visokim poletnim temperaturam navkljub v občini dogajalo. Pa o tem, kaj se še bo. Med drugim se vam odpira tudi možnost vpisa v plezalno šolo,

kjer se ne boste seznanili s plezanjem po klinih lestvice v svojem delovnem okolju, temveč s čisto drugačnimi plezalskimi veščinami.

Kjerkoli že plezamo, hodimo ali se vozimo, pazimo nase in na druge in upoštevajmo pravila, da bodo naše poti varne in nas bodo srečno pripeljale do cilja.

Uredniški odbor

EVROPSKI DAN CIVILNEGA PRAVA

Evropska komisija in Svet Evrope sta leta 2003 odločila, da naj bo okoli 25. oktobra v vseh državah članicah EU en dan posvečen dnevu civilnega prava. Temeljni namen tega dneva je, da se evropski državljani seznanijo s civilnim pravom in da bi to postalo dosegljivo vsem državljanom. Ker je civilno pravo prisotno v vsakdanjem življenju državljanov

z delovno-pravnimi razmerji, porokami, ločitvami, dedovanjem, izmenjavo blaga ali storitev, je potrebno zagotoviti, da bo to enako dostopno vsem, ne glede na kraj bivanja.

Ob Evropskem dnevu civilnega prava, **26. oktobra 2017**, bodo notarske pisarne po

Sloveniji v času uradnih ur (od 9.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00) odprla svoja vrata in nudile brezplačno svetovanje. V Idriji vas pričakujejo v pisarni notarja **Andreja Rozmana na Lapajnetovi ulici 39 oziroma na telefonski številki 05 37 22 330**.

Notarska zbornica Slovenije

PLEZALNI KLUB IDRİJA

Idrijski alpinisti in športni plezalci, ki so dolga leta delovali v okvirih planinskega društva, so pred nekaj leti sklenili, da jim zaradi specifičnosti njihovih aktivnosti bolj ustreza samostojna organizacija. Ustanovili so Plezalni klub Idrija (PKI) z odsekoma za alpinizem in športno plezanje.

Alpinizem ima na Idrijskem močno tradicijo, kar ne preseneča, saj živimo sredi gričev. V Planinskem društvu Idrija so spomladi leta 1973 imeli ustanovni sestanek alpinističnega odseka. Zanimanje za alpinizem je bilo veliko. Tistega leta se je v alpinistično šolo vpisalo 17 tečajnikov, naslednje leto 14, leta 1975 pa že kar 62.

Vrhunski uspehi so kmalu sledili. Leta 1981 so se idrijski alpinisti udeležili odprave v Himalajo in osvojili še nepreplezano južno steno Daulagirija.

Alpinizem se je krepil in se širil. Vrstili so se številni uspehi, tako v domačih kot tu-

jih gorah, na odpravah v Himalaji, Andih in Patagoniji, v kopni skali, snegu in ledu. Preplezane so bile smeri vse do IX. težavnostne stopnje.

Hkrati pa se je dejavnost, ki se je za alpiniste začela kot trening – športno plezanje – razvila v samostojno panogo. Medtem ko je bilo v »zlatem obdobju« alpinizma opremljenih le nekaj kratkih sten, po katerih so vadili, so se plezališča nenadoma začela množiti kot gobe po dežju, tako da v Sloveniji skoraj ni več kraja, kjer ne bi bilo mogoče v bližini vsaj malo poplezati. Idrijski alpinisti in športni plezalci imajo v neposredni bližini tri lepo urejena plezališča – Strug, Marof in Gore.

Športno plezanje se odvija tudi na umetnih stenah, te imamo v Idriji v mali telovadnici Športnega centra v Idriji. Športno plezanje navdušuje tudi mlajše, tako da na umetni steni vsako leto plezajo številni mladi in najmlajši. Novi navdušenci se vsako leto lahko vpišejo v tečaj osnov plezanja.

Za malo starejše, ki bi se radi ukvarjali z alpinizmom, prav tako organiziramo šolo, v kateri se naučijo osnov varovanja, varnega plezanja v skali in ledu, uporabe opreme, gibanja v navezi, orientacije in še veliko, veliko drugega. Poskrbimo za to, da je (dovolj resen) tečajnik po opravljeni šoli sposoben samostojnega plezanja v gorskih stenah.

Samo Kuščer
Plezalni klub Idrija

VABILO V ALPINISTIČNO ŠOLO

Uvodni sestanek bo v Mladinskem centru v Idriji, 20. oktobra, ob 20h.

Več informacij na spletni strani <http://pk.idrija.biz>, telefonski številki **031 476 786** (Nejc Lužnik), ali elektronski pošti nejc.luznik@gmail.com

VSEBINA

- 02** Plac za abzerje
Evropski dan civilnega prava
Plezalni klub Idrija
- 03** Obergutmanovu berilu
- 04** Spremembe in dopolnitve OPN
Kratke občinske
- 05** Komunalna sporoča
- 06** Visoki funkcionar UNESCO v Idriji
Bilateralala z Islandijo
Občina po meri invalidov
- 07** Kmalu Coworking Idrija
Vključimo mlade-a kako?
- 08** ICRA v Interregu
- 09** Storitve z starejše
- 10** Kolekcija MCI
- 12** Geopark Idrija
- 13** Turistične novičke
- 14** Večer z Anjo Istenič
Sto in eno Marijino leto
- 15** Ko volja najde pot
- 16** Oglarjenje v Idrijskih Krnicah
Kulturno praznovanje v Črnem Vrhu
- 17** Poletni živ-žav z ZPM
Teden otroka
- 18** Uspehi MBK Črni Vrh
- 19** Obrazki in slovesa
- 20** Na robu Obzorja

OBERGUTMANOVU BERILU

Jesen je čas, ko obiramo plodove, zato se kar sama od sebe misel dotakne stare modrosti, da bomo v starosti obirali to, kar bomo v mladosti sejali.

Da pa bi mladi lahko sejali, jim je treba dati priložnost. Občina Idrija se zaveda pomena mladih ter njihovega vključevanja v življenje lokalne skupnosti in politično soodločanje ter jim skuša dati čim več veljave in finančno podporo njihovim aktivnostim.

Zadovoljni smo, ker so mladi ponujeno roko sprejeli in znajo dobro izkoristiti ponujene priložnosti ter na raznih projektih oplemenititi proračunska sredstva. Osrednja tema tokratnega Obzorja je namenjena prav njim, zato boste o njihovih aktivnostih lahko izvedeli kaj več.

Plodovi njihovega dela ne bodo dozoreli takoj, nekateri bodo kmalu, nekaterih pa se bodo res lahko veselili šele v starosti. Določene stvari pač rabijo svoj čas, a če setev opravimo, se tudi žetve nekoč lahko nadejamo.

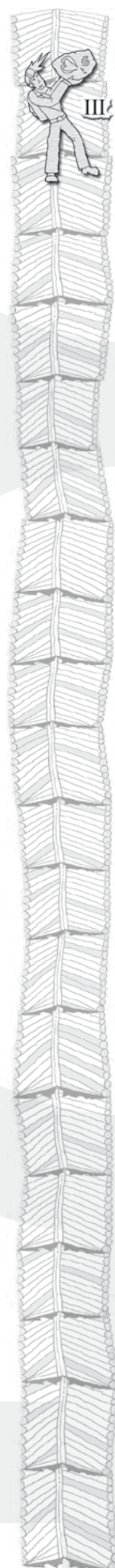
Bojan Sever
župan Občine Idrija

TEKST O NASLOVNICI

Neustavljiv polet, živosrebrna energija, erupcija idej, iskrenje zamisli, svet brez meja ... Mladim moramo pustiti krila, da bodo zajadrili v vetru dobrih sprememb za vse generacije. Avtor fotografije na naslovnici je Marko Čuk.

izdajatelj	• Občina Idrija
odgovorna oseba - obergutman	• župan občine Idrija Bojan Sever
uredniški odbor - abzerji	• Gregor Prezelj, Marija Benčina, Metka Rupnik
sodelavci - hajerji	• vsi v glasilu navedeni avtorji prispevkov in fotografij ter: Andrej Albreht, Marija Benčina, Jože Benčina, Marjeta Rijavec, Tadeja Bezeljak, Klavdija Hvala, Sanja Marija Pellis, Mojca Gorjup Kavčič, Mirka Rupnik, Tina Bajt, Urška Bajec Rupnik, Nina Erjavec, Kurt Kaindl, osebni arhiv Anje Istenič, Marko Čuk, arhiv MC Idrija, arhiv ICRA, arhiv CID in Geoparka Idrija
oblikovanje	• Zdenka Pervanje Podobnik
grafična priprava za tisk	• Marko Čuk
tisk	• Gr-grafika d.o.o., Cerklje
strokovna podpora	• Radio Cerklje d.o.o.
e-uredništvo	• marija.bencina@idrija.si; 05 37 34 502
glasilo na spletu	• www.idrija.si
število izvodov	• 4.600

Glasiilo je tiskano na ekološkem papirju. Izhaja na dva meseca, po potrebi tudi pogosteje. Brezplačno ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini Idrija.

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA V OBČINI IDRİJA

V letu 2015 je Občina Idrija pričela s postopkom sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Idrija, ki vključuje tudi pobude občanov. V prvih fazah postopka se je občina Idrija opredelila do pobud občanov in redefinirala strateški del dokumenta. Narejenih je bilo nekaj strokovnih podlag, na osnovi katerih je Občina Idrija pripravila osnutek Odloka OPN.

Spremembe in dopolnitve so v fazi pridobivanja prvih mnenj nosilcev urejanja prostora (NUP), ko potekajo še zadnja

uskaljevanja. Kot kaže, bo občina za predvidene spremembe morala izdelati celovito presojo vplivov na okolje (CPVO), kar bo postopek sprememb odloka do sprejetja na občinskem svetu precej podaljšalo. Tako CPVO kot tudi spremembe in dopolnitve OPN bodo v skladu s predpisi javno razgrnjeni mesec dni, o začetku javne razgrnitve bomo občane pravočasno opozorili na spletni strani Občine Idrija.

Občina Idrija pripravlja še nekaj prostorskih aktov, in sicer tri podrobne občinske načrte (OPPN). OPPN Pustota v Spodnji

Idriji je v fazi priprave dopolnjenega osnutka, pred javno razgrnitvijo. OPPN Kresni grič je v fazi priprave osnutka pred oddajo odloka v prva mnenja nosilcem urejanja prostora, OPPN Žabja vas – Godovič pa v začetni fazi priprave osnutka odloka.

Zainteresirana javnost se lahko za dodatna vprašanja o poteku sprejemanja navedenih aktov obrne na svetovalca **Tomaža Mišvka na tel. 05 37 34 517 ali na e naslov tomaz.mivsek@idrija.si**

Občinska uprava

KRATKE OBČINSKE

Na vasi v Sp. Idriji so se pričela dela na kanalizaciji, vodovodu, optiki in plinovodu. Konec avgusta je bil vkopan kanalizacijski tlačni vod v strugi reke Idrijce, septembra in oktobra se bodo nadaljevala dela po stari kanomeljski cesti. Do konca leta bo predvidoma zgrajen še del infrastrukture pod državno cesto in preko parkirišča pri kulturnem domu v Sp. Idriji.

Za **most čez Kanomljico** pri Rotomatiki je bilo konec avgusta pridobljeno uporabno dovoljenje.

Septembra je bila opravljena uvedba v delo za izvedbo **vodovoda Razpotje**. Dela bo izvajalo podjetje SGP Zidgrad Idrija, deloma letošnjo jesen, deloma pa spomladi 2018.

V **Godoviču** je bila septembra izvedena asfaltacija pločnikov, avtobusnih postajališč in desne strani cestišča proti tunelu. Izvedena je bila rekonstrukcija javne poti Brdo-Šebalk ter asfaltacija poti v Brda.

V **Dolah** se je pričela obnova dotrajane voziščne konstrukcije lokalne ceste v dolžini 660 m. Uporabil se bo postopek hladne reciklaže – mletje asfalta z dodajanjem hidravličnega veziva.

Odvisno od naklonjenosti vremena se bo konec septembra ali začetek oktobra asfaltiral del javne poti v **Žirovnico**.

Preko poletja so se zaključila gradbena dela na komunalni infrastrukturi in asfaltaciji ceste v **Kacinovi ulici**.

V zgornjem delu **Čopičeve ulice** je bila izvedena temeljita sanacija makadamskega vozišča po vodnih ujmah. Opravljena so bila gradbena dela, odvod meteornih voda in vgraditev tampona.

Izvedena je bila celovita sanacija spodnjega dela **Grilčeve ulice**. Vgrajeno je bilo optično, plinsko, vodovodno omrežje, sanirana je bila meteorna kanalizacija s strešnimi odtoki, izveden priklop na fekalno kanalizacijo in asfaltirana celotna spodnja trasa ulice. Oktobra bodo nameščene varnostne ograje.

V **Arkovi ulici** nasproti Merkurja so se zaključila preplastitvena dela.

Sanirana in preplastena je bila interventna pot, ki vodi od bivše **vratarne Avtoprevoza** do Idrijce, s soudeležbo pri financiranju s strani fizičnih oseb.

Konec avgusta je izvajalec SGP Zidgrad pričel z izgradnjo **visečega mostu v Mejci**, ki je sestavni del kolesarske povezave Podrožja-Idrija. Dela bodo predvidoma zaključena v letošnjem letu.

Septembra in oktobra se bo po državni cesti **med stadionom in Arkovo ulico** vkopaval plinovod. Potekal bo v desnem voznem pasu, gledano v smeri iz Ljubljane proti Idriji. Na območju gradbišča bo promet otežen in urejen s semaforji. Udeležence v prometu prosimo za razumevanje.

Za **Mednarodni projekt 3Smart** so pripravljene tehnične rešitve in bo v kratkem na razpisu izbran izvajalec. S projektom je predvidena izgradnja plinske kogeneracije,

fotovoltaične elektrarne in oprema osnove šole in športne dvorane s senzoriko. Vse skupaj bo preko pametnega sistema energetskega upravljanja povezano z nadzornim centrom. Več o tem boste lahko prebrali v naslednji številki Komunitatorja.

Nevladne organizacije in javne zavode vabimo k predstavitvi svojih aktivnosti **v izložbi na Mestnem trgu 3-4**. Več informacij o najdetete na občinski spletni strani: <http://www.idrija.si/podatkiobrazca/2636>.

Stanovanjski sklad RS je v marcu objavil razpis za oddajo stanovanj – najem za mlade, izbiri pa potekajo vsak mesec. V tem projektu sodeluje tudi Idrija, kjer je mladim v skupinski najem na razpolago trosobno stanovanje na **Mestnem trgu 15**. Več informacij na naslovu <http://ssrs.si/najem-za-mlade>.

V drugi polovici septembra se je idrijski župan srečal z županom **Občine Laktaši** Rankom Karapetrovičem (Republika Srpska) in direktorjem podjetja Kolektor CCL d.o.o. Laktaši Predragom Zoričem.

Na podlagi dobrih poslovnih povezav bi občini želeli vzpostaviti sodelovanje tudi na drugih področjih in skupnih projektih.

Občinska uprava

KOMUNALA SPOROČA

ŠE NEKAJ PROSTIH TERMINOV V ŠPORTNIH OBJEKTIH

Javno podjetje Komunala Idrija d.o.o. skladno s koncesijsko pogodbo upravlja naslednje športne in kulturne objekte v občini Idrija: Športno rekreacijski center, Modro dvorano, Športni park Stanko Bloudek, Nogometno igrišče pri Likarici, Balinarsko dvorano, Rudniško dvorano in večnamensko dvorano v Spodnji Idriji. Prednost pri uporabi objektov imajo Osnovna šola Idrija in izvajalci javnih športnih programov.

Ob začetku novega šolskega leta je Komunala uskladila urnike zasedenosti posameznih športnih objektov. Športne objekte bodo v novi sezoni uporabljali vsi dosedanji uporabniki brez bistvenih sprememb v urnikih. Športne dvorane bodo dobro zasedene, prostih terminov je ostalo le malo, in sicer:

- v Veliki dvorani ŠRC ob ponedeljkih od 21.15 do 22.00,
- v Veliki dvorani ŠRC ob petkih od 21.00 do 22.00,
- v Modri dvorani ob petkih od 20.30 do 22.00.

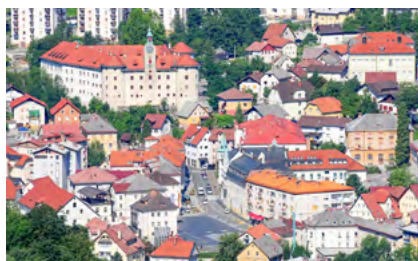
Če vas zanima individualna ali skupinska vadba v navedenih terminih, vas vabimo, da se nam oglasite na **05 37 27 224 ali usko@komunalaidrija.si**. Uporaba dvoran se obračuna po ceniku Komunale, ki znaša 17,86 EUR/uro za Veliko dvorano ŠRC in 29,24 EUR/uro za Modro dvorano. Z uporabniki, ki so lahko fizične ali pravne osebe, bo sklenjena pogodba.

Hkrati vas obveščamo, da je možno za različne prireditve in kulturne dogodke najeti Modro dvorano, Športni park Stanko Bloudek in Rudniško dvorano v Idriji ter večnamensko dvorano v Spodnji Idriji.

Uporaba se zaračuna po ceniku Komunale, pri čemer vam lahko Komunala ponudi tudi dodatne storitve, kot so npr. postavitve odra, najem stolov ... Občina Idrija z letnim javnim pozivom društvom in javnim zavodom omogoči enkratno brezplačno uporabo Rudniške dvorane, večnamenske dvorane v Spodnji Idriji ali dvorane Filmskega gledališča. V dvoranah se lahko odvijajo kulturne prireditve, s katerimi se društva in javni zavodi predstavijo javnosti, morajo pa biti neprofitne narave. Obrazec prijave je dosegljiv na spletni strani Občine Idrija.

VARNO IN PREGLEDNO VODENJE SREDSTEV REZERVNEGA SKLADA

Raziskave in objave v javnih medijih na temo gospodarnega in varnega upravljanja s sredstvi rezervnega sklada kažejo, da se pri etažnih lastnikih še vedno pojavlja dvom in nezaupanje v odgovorno upravljanje z zbranimi sredstvi. V ta namen je Komunala Idrija v sodelovanju z Deželno banko Slovenije pripravila možnost ločenega bančnega računa za rezervni sklad za vsako večstanovanjsko stavbo posebej.

Storitev vam med drugim omogoča večjo preglednost pri spremljanju prometa in stanja sredstev na računu, vezavo sredstev na takojšnji odpoklic v primeru intervencij ali nujnih del ter jamstvo Banke Slovenije na posamezen ločeni račun.

Cena osnovne storitve znaša 7,10 EUR z DDV/mesec za posamezen račun, kar v primeru večstanovanjske stavbe z 10 etažnimi lastniki znaša 0,71 EUR z DDV/mesec na lastnika. O stanju oziroma prometu na računu se obvešča izbranega pooblaščenca lastnikov, stroški pa so odvisni od izbrane oblike obveščanja:

- pisno obvestilo o stanju in prometu na računu za pretekli mesec: 1,00 EUR z DDV/mesec,
- SMS obvestilo o stanju na računu ob vsaki spremembi: 1,70 EUR z DDV/mesec,

- enkratni strošek nakupa opreme za dostop do spletne banke 24 ur/7 dni: 24,85 EUR z DDV.

Vse postopke odprtja računa ter pomoč in tehnično podporo pri njegovem upravljanju ponuja Komunala Idrija v okviru storitve vodenja ločenega računa za rezervni sklad. Več informacij o ponudbi lahko pridobite na spletni strani **www.komunalaidrija.si (Upravljanje objektov, INFO za stanovalce)**, na telefonski številki **05 37 27 228** in e-pošti **upravljanje@komunalaidrija.si**.

OZNAČEVANJE ZABOJNIKOV ZA KOMUNALNE ODPADKE ZA BOLJŠE IN NATANČNEJŠE INFORMACIJE

V letošnjem septembru bomo na območju občin Idrija in Cerklje ob Kopru pričeli z označevanjem komunalnih zabojnikov. Individualne zabojnike in zabojnike na eko otokih bomo označevali z elektronskimi čipi, ki na zabojniku ne bodo vidni in ne bodo motili vašega običajnega postopka odlaganja odpadkov.

Namen označevanja je dopolnjevanje podatkov v katastru zabojnikov. Na ta način bomo posodobili podatke o lokaciji, vrsti in volumnu obstoječih zabojnikov. Zbrani podatki nam bodo v pomoč pri natančnejšem ugotavljanju količin zbranih odpadkov na točno določenih lokacijah, npr. pri individualnih hišah in skupnih odjemnih mestih, in za posamezna odjemna mesta, kar bo posledično predstavljalo tudi možnost oblikovanja pravičnejšega kriterija za obračunavanje storitev ravnanja z odpadki.

Označevanje zabojnikov z elektronskimi čipi bo potekalo po vnaprej pripravljenem načrtu. Vašega sodelovanja pri označevanju individualnih zabojnikov sicer ne bomo potrebovali, bomo pa veseli, če boste individualne zabojnike postavili na enostavno dostopna mesta ob vaši hiši in bomo čipiranje lahko izvedli hitro in najmanj moteče za vas.

Komunala Idrija d. o. o.

VISOKI FUNKCIONAR UNESCA V IDRİJI

V ljubljanskem Cankarjevem domu je potekal dvodnevni svetovni kongres o prosto dostopnih izobraževalnih virih, ki sta ga skupaj organizirala UNESCO in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Udeležil se ga je tudi Getachew Engida, namestnik generalne direktorice UNESCO Irine Bokove, ki je dan pred pričetkom kongresa obiskal Idrijo.

Druga najvišjega predstavnika svetovne organizacije UNESCO je v spremstvu

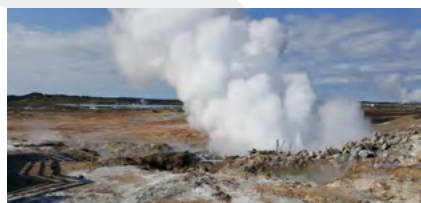
Marjutke Hafner, direktorice Urada za UNESCO, ki deluje v okviru ministrstva, pristojnega za izobraževanje, znanost in šport, v Idriji gostil Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija. Delegacijo sta v Antonijevem rovu sprejela direktorica centra Tatjana Dizdarevič in župan Občine Idrija Bojan Sever. Getachew Engida je bil po ogledu Antonijevega rova in Topilnice Hg navdušen nad ohranjenostjo in predstavljenostjo dediščino živega srebra v Idriji, kot tudi nad mestom samim ter

Idriji zaželel vpis kletkjanja idrijske čipke na UNESCO Seznam svetovne dediščine.

Po dopoldanskem ogledu dveh pomembnih objektov dediščine živega srebra v Idriji je Engida na neformalnem kosilu poizkusil lokalni specialiteti smukavc in žlikrofe z bakalco.

Metka Rupnik
(vir: Tatjana Dizdarevič)

BILATERALA Z ISLANDIJO

Predstavniki Centra za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija Tatjana Dizdarevič, Martina Peljhan in Davor Vodopija so se pred kratkim mudili na študijskem obisku v dveh UNESCO globalnih geoparkih na Islandiji. Namen obiska v okviru bilateralnega sodelovanja, ki ga sofinancira Program Finančnega mehanizma EGP, nosilec pa je Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, je bil krepiti obojestransko sodelovanje med slovenskimi upravičenci teh sredstev in organizacijami iz držav donatoric, v tem primeru Islandije.

Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija je po uspešnem zaključku projekta Topilnica januarja letos, ki ga je

sofinanciral Finančni mehanizem EGP, lahko februarja oddali prijavo na javno povabilo za predložitev in sofinanciranje aktivnosti bilateralnega sodelovanja v okviru Programa Finančnega mehanizma EGP. V sklopu omenjenega programa namreč v Sloveniji deluje sklad za bilateralno sodelovanje, ki zagotavlja finančna sredstva za povezovanje, izmenjavo izkušenj in prenos znanja med slovenskimi upravičenci do sredstev tega finančnega mehanizma in organizacijami iz držav donatoric-Norveške, Islandije in Lihtenštajna. Prijava CUDHg za bilateralno sodelovanje z državo donatorico Islandijo je bila uspešna.

Tako so predstavniki idrijskega Centra vzpostavili stike in se na Islandiji srečali s predstavniki UNESCO globalnih Geoparkov Katla in Reykjanes. Na dveh srečanjih so si predstavili aktivnosti ter opredelili možnosti o skupnih projektnih sodelovanjih na področju ohranjanja, predstavitve in ozaveščenosti o kulturni in naravni dediščini, za katere so bili predstavniki obeh geoparkov zelo zainteresirani, izmenjali so si tudi izkušnje na tem področju ter se

seznanili s primeri dobrih praks ohranjanja, varovanja, interpretacije, dostopnosti in promocije v obeh geoparkih. Idrijski strokovnjaki so si v Lava Centru v Katla Geoparku ogledali interaktivno visokotehnološko razstavo o naravni dediščini v prikazom delovanja mogočnih naravnih sil, ki so pred desetimi milijoni let začele ustvarjati Islandijo, v Viking World muzeju v Reykjanes Geoparku razstavo o kulturni dediščini Vikingov, osvajanju Islandije in njihovem življenju na tem otoku, z največjo atrakcijo-veličastno repliko vikinške ladje v naravni velikosti, izdelano s postopki in materiali pravih iz 9. stoletja. Islandski gostitelji so gostom iz Idrije predstavili tudi urejeno in obiskovalcem dostopno naravno dediščino obeh geoparkov: vulkansko jezero, slapove, nacionalni park, polja lave, pokrita z mahovi, most med dvema kontinentoma, kjer se stikata evroazijska in severnoameriška tektonska plošča, Veliki Gejzir ter sulfatara in fumarole Gunnuhver z izbruhi termalne vode in par.

Tatjana Dizdarevič

LISTINA - OBČINA PO MERI INVALIDOV

»Občina po meri invalidov« je projekt Zveze Delovnih invalidov Slovenije (ZDIS), s katerim spodbuja občine k načrtnemu odzivanju na posebne potrebe invalidov in za njihovo socialno vključevanje, za sožitje in večjo kvaliteto življenja vseh občanov.

Kandidatka za prejem listine »Občina po meri invalidov« za leto 2017 je tudi Občina Idrija, ki je v zadnjih letih tematikam invalidnosti pričela posvečati več pozornosti, predvsem pa se je okrepilo razumevanje, da ovire niso le arhitektonske narave, pri-

lagajanje storitev in prostorov invalidom pa koristi celotni populaciji, ne le delu prebivalstva. Okrepilo se je tudi sodelovanje med javno upravo, invalidskimi društvi in drugo civilno sfero, kar se kaže v povečevanju števila skupnih aktivnosti.

Konec leta 2016 je v sodelovanju s ključnimi deležniki in na podlagi smernic priprave analize in akcijskega načrta, ki jih predvideva sodelovanje v projektu »Občina po meri invalidov«, pripravila Analizo uresničevanja Standardnih pravil za izenačevanje možnosti invalidov Občine Idrija

in Akcijski načrt za izenačevanje možnosti invalidov Občine Idrija 2016–2020.

13. septembra 2017 smo s člani projektne sveta ZDIS – Občina po meri invalidov, člani Sveta invalidov Občine Idrija ter predstavniki invalidskih društev in organizacij pregledali osnutek poročila, ki ga bomo dopolnjenega ZDIS posredovali do konca meseca septembra. O rezultatih izbora bomo obveščeni predvidoma konec oktobra.

Občinska uprava

VRATA ODPIRA COWORKING IDRİJA

Sredi novembra, natančneje 22. 11. 2017, svoje vrata odpira Coworking Idrija. Gre za coworking prostor in inkubator, ki sledi cilju spodbujanja in razvoja podjetništva. Prostorji so namenjeni vsem ambicioznim posameznikom z idejo in željo po samostojni poslovni poti, kakor tudi mladim podjetjem, ki jim najem klasičnih poslovnih prostorov trenutno ne predstavlja najboljše rešitve.

S celovitim partnerskim sodelovanjem želimo v Idriji in okolici vzpostaviti učinkovit podjetniški ekosistem. Poseben poudarek je namenjen mladim, start-up podjetjem in inovativnim posameznikom. Koncern Kolektor v sodelovanju z iniciativo Startup! Idrija, Občino Idrija ter Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo (ICRA) nudi orodja za čim lažji prodor na trg in podjetniški uspeh – od sodobnih prostorov, mentoriranja in celo financiranja za najbolj disruptivne rešitve na področju digitalizacije v okviru

sklada Kolektor Ventures. Vzpostavitev coworking prostora v Idriji je del projekta Formica Cerčno-Idrija-Logatec, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Podjetniške zgodbe v okviru Coworking Idrija se bodo razvijale v atraktivnih prostorih nekdanje rudniške uprave, v neposredni bližini Topilnice Hg. Poleg uporabe delovnih mest/pisarne bodo v prostorih Coworkinga Idrija potekala predavanja in delavnice, na katerih boste izvedeli marsikaj novega, vsekakor pa bodo prispevala k dvigu vaše kreativnosti in inovativnosti.

V sodobno opremljenem coworking prostoru so posamezna delovna mesta in ločene pisarne. Članom je na voljo souporaba sejne mize, IKT-opreme in interneta. Ob dolgih delavnikih se boste lahko sprostili ob igranju ročnega nogometa in počivanju na beanbagih. Občina

Idrija začetnikom omogoča brezplačno uporabo delovnega mesta v prvih mesecih njihovega delovanja.

Če si torej freelancer, podjetnik ali pa šele vstopaš v svet podjetništva in iščeš primeren prostor za delo v sproščenem okolju podobno mislečih, nas čim prej kontaktiraj. Dosegljivi smo na naslovu **Coworking Idrija, Arkova 43, 5280 Idrija ter na telefonskih številkah +386 40 739 422 (Žan) in +386 40 912 749 (Nejc). Vabljeni v našo družbo. Skupaj nam bo zagotovo uspelo.**

Coworking team

VKLJUČIMO MLADE – A KAKO?

»V minulih letih smo na področju vključevanja in angažmaja mladih v Idriji storili marsikaj – pa vendar se s tem ne bi smeli zadovoljiti. Pred nami so še mnogi izzivi,« se je glasilo vabilo na poldnevno delavnico na temo participacije mladih pri sprejemanju odločitev.

8. septembra se je v prostorih mladinskega centra v Idriji zbralo več kot 25 vodij služb, organizacij in krajevnih skupnosti ter mladih. Izhodišče razprave so bila opažanja, da je klasična predstavniška demokracija, kjer v imenu državljanov odločajo voljeni predstavniki, nezadostna. Ljudje se vedno bolj razlikujemo in nekaj voljenih predstavnikov ne zmore predstavljati prav vseh različnosti.

Participativna demokracija pa je dopolnilo in ne nadomestilo obstoječim voljenim in-

stitucijam – zagotavlja, da lahko prebivalci vplivajo na odločitve tudi med volitvami. Za razliko od neposredne demokracije (referendumi) gradi na ustvarjanju konsenza in ne na preglasovanju.

V Alpah se kaže kot najbolj potrebna participacija mladih. Mladi se namreč v manjši meri udeležujejo volitev. Participativno odločanje, kjer lahko pri oblikovanju rešitev prispevajo tudi vsebinske predloge, jim je bistveno bolj zanimivo. Če mladi aktivno sooblikujejo lokalno skupnost, bodo nanjo bolj navezani in zato v manjši meri odhajali v velika mesta.

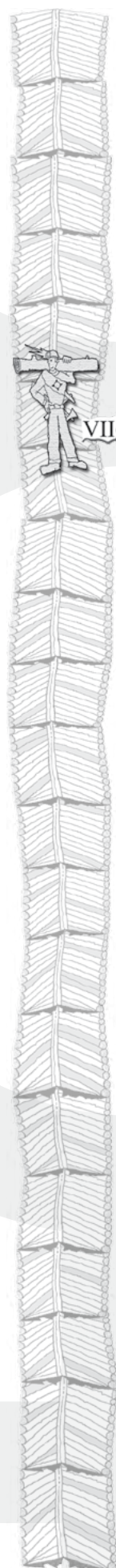
Vključiti mlade pa ni enostavno. A kot je pojasnil strokovnjak za participativne politične procese izr. prof. dr. Tomaž Deželan, je trditev, da so mladi danes apatični, netočna in zavajajoča. Le za 20 % mladih bi lahko rekli, da so apatični, medtem ko je 60 % le neinformiranih (imajo občutek, da nimajo dovolj informacij za odločanje), so nezaupljivi (so bili večkrat razočarani) ali neopolnomočeni (imajo občutek, da njihovo mnenje ne šteje). Če apatičnih mladih ne moremo spremeniti, lahko neinformirane, nezaupljive in neopolnomočene pritegnemo v odločanje in sodelovanje z vztrajnim, dolgoročnim in iskrenim procesom.

Na delavnici so udeleženci iskali odgovore na vprašanja, kakšen in na katero temo naj bo ta proces v občini Idrija. Tri skupine (razvoj podeželskih krajevnih skupnosti, stanovanjska politika, delo javnih zavodov) so s pomočjo orodij projekta GAYA poskušale oblikovati načrte za dolgoročne procese.

V prihodnjih mesecih se bo delo nadaljevalo – eno izmed področij bo podrobneje pripravljeno, mnenje mladih pa v prvi polovici prihodnjega leta na različne načine vključeno v pripravo politik in ukrepov. S tovrstnimi majhnimi, a konstantnimi koraki želimo postopoma doseči večjo vključenost mladih občanov v razvoj občine Idrija.

Aktivnosti so potekale v okviru projekta Odločanje in mladi v Alpah (GAYA), ki ga sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj prek Interregovega programa Območje Alp.

Občinska uprava

ICRA USPEŠNA NA RAZPISU INTERREG SREDNJA EVROPA

Z junijem 2017 je Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija postala partnerica v projektu BhENEFIT – Built Heritage, Energy and Environmental-Friendly Integrated Tools for the Sustainable Management of Historic Urban Areas.

13 partnerjev iz 7 držav Srednje Evrope bo 30 mesecev sodelovalo pri pripravi razvojnih rešitev za skupne izzive grajene kulturne dediščine. Poudarek bo na krepitvi institucionalnih zmogljivosti javne uprave in javnega sektorja v povezavi z zasebnim sektorjem. Z vključevanjem in povezovanjem vseh akterjev, ki se vsakodnevno ukvarjajo z območji s posebnim zgodovinskim in kulturnim pomenom, bodo razvijali integrirana orodja in inovativno programsko opremo, s čimer si bodo prizadevali k izboljšanju upravljanja teh območij. Partnerji bodo razvijali Strategijo za trajnostno upravljanje območij grajene kulturne dediščine in testirali smernice za

izvajanje strategije preko pilotnih akcij. Projekt bo med drugim vključeval postopke oblikovanja politike in pripravo le-te na širšo uveljavitev v praksi.

Sodelujoči partnerji v projektu so: občine Mantova (IT, vodilni partner), Poprad (SK), Karlovac (HR), regionalno razvojno združenje občin Szabolcs 05 (HU), Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija, regija Emilia Romagna (IT), Slovaška univerza za tehnologijo v Bratislavi, SPECTRA center odličnosti EU (SK), Urbanistični inštitut RS, Univerza za naravne vire in znanosti o življenju, Dunaj, Regionalna agencija za energijo severozahodne Hrvaške, Fundacija vzhodno-madžarskih evropskih pobud, Inštitut za trajnostni razvoj naselij (CZ), Politecnica, svetovalno inženirsko podjetje (IT).

Zasledovali bodo naslednje specifične cilje:

- Spodbujanje trajnostnega upravljanja grajene kulturne dediščine urbanih območij.
- Monitoring ohranjanja bogastva kulturne dediščine in razvoja.
- Opredeljevanje skupnega pristopa vseh partnerjev pri izboljšanju upravljanja urbanih območij kulturne dediščine.
- Izboljšanje učinkovitosti odločanja in upravljanja procesov.
- Povečevanje udeležbe zainteresiranih s strani javne uprave (državni, regionalni in lokalni javni organi) in zasebnikov (področni strokovnjaki) ter vse več vključevanja lokalne skupnosti z ustanovitvijo lokalne podporne skupine.

O poteku projekta vas bomo sproti obveščali na spletni strani www.icra.si ter na uradni spletni strani projekta www.interreg-central.eu/Content.Node/BhENEFIT.html.

Projekt je sofinanciran v okviru programa Interreg Central Europe, s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija

NOVA PROJEKTA ZA VEČJO VKLJUČENOST

ICRA je s podpisom pogodbe z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pridobila projekt, v katerem bomo v naslednjih dveh letih izvedli dva dolga programa socialne aktivacije - program, ki je zastavljen tako, da s svojim celostnim pristopom vpliva na ponovno socialno in zaposlitveno vključenost oseb iz ciljne skupine.

Skupaj z različnimi deležniki v okolju se bomo povezovali s skupnim ciljem, da spodbudimo socialno vključenost oseb iz ciljne skupine (mlajši od 49 let in prejemniki denarne socialne pomoči-DSP).

Osnovni namen socialne aktivacije je pomoč dolgotrajno brezposelnim osebam, ki so tudi prejemniki DSP. V programu bomo zagotovili individualni pristop, ce-

lostno obravnavo in dolgotrajnejšo podporo. Z nudenjem pomoči, pridobivanjem novega znanja in izkušenj ter s spodbujanjem aktivnosti vsakega posameznika v programu, se bomo trudili odpraviti ovire, ki posamezniku onemogočajo vključitev v družbeno življenje. Udeležencem bomo preko predstavitve poklicev, s sodelovanjem na tržnici, pripravo časopisa in drugimi aktivnostmi omogočili spoznavanje in stik z različnimi delodajalci. Spodbujali jih bomo k aktivnemu vključevanju v družabno življenje in če je le mogoče tudi v zaposlitev.

Vsebine programa so zastavljene tako, da se čim bolj približajo posameznikovim potrebam pa tudi njegovim (skritim) sposobnostim. Dolgotrajni prejemniki DSP oz. brezposelni lahko z leti izgubijo

tudi družabne stike in socialno mrežo, ki je velikokrat pomembna pri pridobivanju zaposlitve. S programom bomo udeležencem nudili podporo pri pridobivanju različnih funkcionalnih znanj in ključnih kompetenc. Z druženjem v skupini in povezovanjem z okoljem pa želimo udeležencem omogočiti tudi širjenje socialnih omrežij, pridobivanje stikov ter dvig delovnega potenciala. Skupaj na poti želimo doseči in uresničiti cilj boja proti revščini in kakršnikoli diskriminaciji.

Program bomo predvidoma začeli izvajati v oktobru 2017.

Operacijo sofinancirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Izvaja se v

okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, prednostne osi: 9. »Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine«; prednostne naložbe: 9.1. »Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega

sodelovanja ter izboljšanja zaposljivosti«; specifičnega cilja: 9.1.2. »Opolnomočenje ciljnih skupin za približevanje trgu dela«.

Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

KATERE STORITVE POTREBUJEJO STAREJŠI NA IDRİJSKO-CERKLJANSKEM?

V poletnih mesecih je ICRA med starejšimi prebivalci Idrijsko-Cerkljanskega izvajala anketo o željah in potrebah po različnih storitvah, namenjenih starejšim. V anketi je sodelovalo 145 prebivalcev, starejših od 65 let.

Med storitvami, ki jih starejši največ uporabljajo, so osebne storitve, kot so nega, pedikura, frizer (47 %), izobraževalne, kulturne in rekreativne storitve (35 %) ter storitve medgeneracijskih centrov (21 %).

Med storitvami, za katere pričakujejo, da jih bodo potrebovali v prihodnjih petih letih, pa močno izstopa potreba po prevozi in pomoči na domu. Vsakodnevna opravila vprašani opravljajo v veliki meri (78 %) sami, oz. jim pomagajo partnerji in svojci. Seveda se rezultati pri najstarejših skupinah (85 let in več) nekoliko razlikujejo – ti potrebujejo več pomoči. Pri opravilih izven doma jim največkrat pomagajo svojci, za pomoč zasebnih ponudnikov pa niso izkazali interesa. Kar tretjina vprašanih pa meni, da bi morale biti storitve, ki bi jim omogočale starost dlje časa preživljati doma, brezplačne. Največ vprašanih iz Cerknega je menilo, da bi potrebovali dom upokojujencev oz. drugo obliko bivalne skupnosti, na cerkljanskem podežlju pa prevoze. Tudi v Idriji bi vprašani najpogosteje potrebovali prevoze ter različne oblike varstva, na idrijskem podežlju pa osebne storitve na domu in medgeneracijsko pomoč. Podrobnejši

rezultati in poročila, pripravljena v okviru projekta INTESI, bodo objavljena na spletnih straneh ICRE.

Na delavnicah s predstavniki krajevnih skupnosti ter občin Idrija in Cerkno so bili izpostavljeni številni drugi problemi pri oskrbi s storitvami (slaba dostopnost, pomanjkanje trgovin, zapiranje bank in pošt). Da bi lahko oblikovali predloge za izboljšanje stanja, potrebujemo vaše mnenje. Vljudno vas vabimo, da sodelujete in izpolnite vprašalnik, dostopen na <https://www.1ka.si/a/135304>, ki je namenjen vam, lokalnim prebivalcem občin Idrija in Cerkno.

Barbara Černič Mali, BF
Tina Lisac, ICRA

Interreg
Alpine Space

VSESLOVENSKI POHOD ZA PRIMORSKI PRAZNIK

Osrednja proslava ob državnem prazniku, dnevu priključitve Primorske k matični domovini, je bila na praznični dan, v petek, 15. septembra, v Novi Gorici. Prireditev je bila tudi krona celoletnega praznovanja 70. rojstnega dne Nove Gorice. V nedeljo, 17. septembra, pa se je odvijala slovesnost na sami meji, na Mrzlem vrhu nad Žirmi, ob mejniku številka 38. Pri koči PD Žiri na Mrzliku je bil cilj vseslovenskega pohoda ob nekdanji rapalski meji, ki je nekoč delila slovenski narod.

Tradicionalna druženja tu potekajo že od leta 2004. Letošnjega so organizirali turistični društvi Žiri in Sovodenj, planinska društva Žiri, Idrija, Sovodenj in Cerkno ter Zgodovinsko društvo rapalska meja.

Pohoda se je z obeh strani nekdanje meje kljub slabi vremenski napovedi udeležilo več kot sto pohodnikov, ki so krenili iz Idrije, Spodnje Idrije, Žirov in Ledina. Vodile so jih poti, ki jih je v svoji knjigi Ob stari meji obudil prof. Tomaž Pavšič. Člani dramskih skupin so med potjo uprizorili šaljive dogodke iz življenja ob meji, spoznavali smo zanimivosti, se družili z veseljem v srcu, da lahko v miru tihotapimo domoljubno prijateljstvo, radost in spomine. Skupino pohodnikov iz Idrije je vodil predsednik PD Idrija in vodnik Nace Braitenberger. Popotovali smo skozi kraje njegovega otroštva in mladosti, skozi njegovo pripoved smo spoznali njihovo žlahtnost. Dobra volja je pregnala dež in sama prireditev ob 12. uri je bila že v soncu.

Zbrane je pozdravil prof. Tomaž Pavšič, ki ima velike zasluge, da so iz špranj pozabe pricurljali in se zapisali še živi spomini na ta čas. Njegova knjiga je bila spodbuda marsikateremu raziskovalcu in piscu. Slavnostni govornik je bil rojak dr. Uroš Lipušček, nekdanji dolgoletni dopisnik

RTV Slovenija iz tujine in avtor več zgodovinskih del. V svojem govoru je izrazil upanje, da se zgodovina in vse krivice, ki so jih Primorci preživeli od prve svetovne vojne naprej, ne bodo več ponovile.

V bogatem kulturnim programu, ki ga je spretno in srčno povezovala novinarka Damjana Peternelj, so sodelovali MPZ Alpina, Pihalni orkester Alpina, dramski igralci in pevke Grabljice. Udeleženci so javno pozvali evropsko javnost, posebej Evropsko unijo, naj ne dopusti, da bi se podobni primeri delitev in zavojevanj drugih narodov še kdaj zgodili. Krivične meje zarezajo v srca naroda, ki ne neha krvaveti za vse življenje. A velikemu delu Primorcev je usoda poleg te bolečine namenila tudi srečo ob njenem izbrisu, zato je spomin na ta dan še kako pomemben. Tokratna prireditev se je začela s slovensko himno, zaključila pa, kot se za Primorsko spodobi, s primorsko himno v imenitni izvedbi moškega zbora iz Žirov.

Anka Vončina

IX

POMLADNA IN JESENSKA KOLEKCIJA MLADINSKEGA CENTRA IDRİJA

Letošnje poletje je Mladinski center Idrija kot partnerska organizacija sodeloval v treh mednarodnih mladinskih izmenjavah. Skupaj se je v tujino odpravilo 29 mladih, da bi raziskovali teme, ki jih družijo. Mladi ob tem razvijajo svoje kompetence, postajajo pozorni na družbeno relevantne teme in področja, preko vrstniškega učenja raziskujejo nove kulture, navade in življenjske stile ter krepijo vrednote solidarnosti, demokratičnosti in prijateljstva.

Začetni dan smo namenili spoznavanju udeležencev iz drugih držav, nato pa smo začeli s programom izmenjave. Z aktivnostmi so nas izzvali, da smo morali izstopiti iz svoje cone udobja in si s tem zagotovili pridobivanje novih znanj na dano temo. S tem smo ugotovili, da so take priložnosti ključne v razvoju mladih in da so znanja, pridobljena na teh izmenjavah, drugačna kot jih lahko dobimo v šolskem sistemu, ki marsikdaj ne daje tako aplikativnih kompetenc.

Udeleženci izmenjave – Anybody out there, Italija.

Niso pa pozabili tudi na aktivnosti v lokalnem okolju, kjer so tudi letos – skupaj z Mestno knjižnico in čitalnico Idrija – izpeljali Počitniški kino. Na štirih lokacijah (grad Gewerkenegg, Kajzer, park pred Mladinskim centrom in Mestni trg) je letošnje poletje filmske projekcije obiskalo več kot 100 gledalcev. Še en težko pričakovan dogodek – Karavana domačih pivovarjev v Idriji – pa so, žal, zaradi slabega vremena morali odpovedati.

NOVO NA PROGRAMU

11. 10. med 9.00 in 12.00: DRUŽENJE NOSEČNIC IN MAMIC/OČKOV Z OTROKI (vsako sredo) - Vabijo vse nosečnice in starše na medsebojno druženje, kjer boste ob kavici klepetali, si izmenjevali izkušnje in nasvete, prijateljevali ter uživali v igri vaših malčkov.

Srečanja bodo tematsko obarvana – oktober in november bosta namenjena prehrani malčkov. Odgovarjala bo: Tanja Marinac.

11. 10. MAMICE /OČKI vs. UVAJANJE GOSTE HRANE (pogovor o pomenu prehrane za družino, hiter pregled o uvajanju goste prehrane, primerjava s prehrano odraslega, izdelava hitrega hladnega obroka (primerne za otroke in odrasle, vpr – odg.). Zaželjene predhodne prijave: info@mcidrija.si.

HRANA ZA VSAKOGAR / PREHRANSKA SVETOVALNICA

Na srečanjih (individualno ali skupinsko) boste pregledali vašo sedanjo prehrano, postopne spremembe prehrane glede na vaše želje in potrebe, načrtovanje in izvajanje specifičnih predavanj in delavnic glede na želje in potrebe skupine, ki šteje več kot 5 udeležencev. Prijave in dodatne info: mladi@mcidrija.si

12. 10. med 9.00 in 12.00: ČETRTKOVA ŠIVALNICA (izmenično – dopoldne in popoldne, vsak četrtek)

Šivanje v družbi, veliko bolj zabavno, vsaka šivilja pa pozna svoje trike in je tako preko skupinskega šivanja mogoče v znanju zelo napredovati. V MCI-ju bo na voljo Nives Koblar, ki vam bo pomagala s šiviljskimi nasveti. Zaželjene prijave: info@mcidrija.si.

3. 10. ob 18.00: PEVSKI ZBOR (vsak torek) – vabljeni tudi novi pevci in pevke

4. 10. ob 18.00: SPROSTITVENI PLESI (vsako sredo)

5. 10. ob 15.00: GLASBENE DELAVNICE – KITARA (vsak četrtek)

4. 10. ob 19:30: Kiss your knees* JOGA (vsako sredo)

PROJEKTI

Aktivirajmo se! - Z namenom vključevanja ranljivih skupin in na pobudo mladih iz Godoviča bodo izvedli pilotni projekt Aktivirajmo se!, ki bo na eni strani nadgradil delovanje Mladinskega centra Idrija, na drugi pa omogočil mladim v Godoviču avtonomno ustvarjanje skupnosti. Mladi so namreč izrazili željo po soustvarjanju skupnosti in aktivnosti, ki bi vključevale predvsem izključene v vasi.

Skupaj v skupnosti - S projektom se osredotočamo na ciljno skupino mladih (predvsem iskalce prve zaposlitve in dolgotrajno brezposelne mlade, ki so zaradi gospodarske krize in družbenih sprememb ena izmed najbolj ranljivih družbenih skupin) z namenom pridobivanja praktičnih delovnih izkušenj in dodatnih kompetenc ter posledično večanja zaposlitvenih možnosti, ki bodo mladim olajšale vstop na trg dela.

TBI se nadaljuje – od idej k realizaciji

Po uspešni pripravi in predstavitvi projekta TBI: mladi, mesto in dediščina v idrijskem Jožefovem jašku in ljubljanskem Muzeju za arhitekturo in oblikovanje v lanskem letu se projekt TBI letos nadaljuje – s poudarkom na iskanju načinov za realizacijo predlogov.

Če se je v letu 2016 glavnina aktivnosti osredotočala na podajanje in predstavljanje idej za razvoj Idrije v prihodnosti, se v letu 2017 aktivnosti usmerjajo v naslednjo fazo – iskanje načinov in organizacij, ki bi predlagane projekte in ideje lahko uresničili.

V sklopu Meseca prostora bo v oktobru v idrijskem mestnem središču ponovno postavljena predstavitev predlogov za razvoj Idrije, s to razliko, da bodo Idrijčani vabljeni k posredovanju in dodajanju svojih idej in zamisli. Poleg tega bo na posebnem spletnem portalu omogočeno glasovanje, komentiranje in dodajanje idej, da bi izbrali najbolj zaželeno in smiselno razvojne projekte.

Vzporedno bo ekipa mladih aktivno iskala »posvojitelje« - organizacije in skupine posameznikov, ki lahko katero od idej uresničijo oziroma bo sama pričela z iskanjem investitorjev za predlagane projekte. Projekt sofinancira Ministrstvo za okolje in prostor.

TABORNIKI

Člani Rodu srebrnih krtov niso aktivni le v lokalnem okolju, ampak sodelujejo tudi na območnih in nacionalnih akcijah. Na vodniškem tečaju, ki je tečaj Zveze tabornikov Slovenije, sodelujejo 4 člani našega rodu. Nova izobraževalca sta letošnje leto postala Neli Alič in Denis Krhlikar, Rok Krhlikar in Maja Vogrič pa nove vodnike izobražujeta že vrsto let, Rok v vlogi mentorja, Maja pa v vlogi vodje tečaja.

Na tečaju nove vodnike pripravijo na odgovorno, angažirano in samozavestno vodenje voda ter sodelovanje pri organizaciji rodovih akcij. Letošnje leto je bil glavni poudarek tečaja Program za mlade, ki je program Zveze tabornikov Slovenije, kot je šolski učni načrt program za šole in učitelje. Letošnje leto je vodniški tečaj opravilo 18 tečajnikov iz severnoprimske regije, med drugim tudi 4 članice našega rodu. Deji Prelovec, Daši Vončina, Kristini Berglez in Maruši Mlakar čestitamo za uspešno opravljen tečaj.

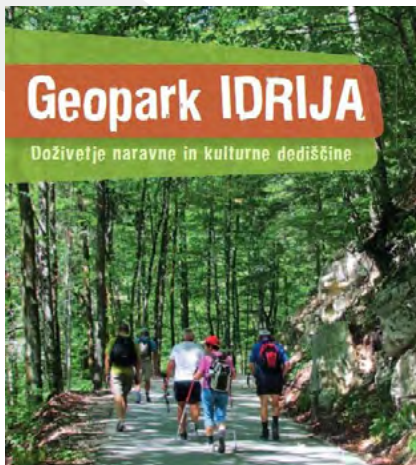
Mladinski center Idrija

GEOPARK

POTI PO GEOPARKU IDRİJA

Idrija z njeno bližnjo ter daljno okolico predstavlja zelo raznoliko in razčlenjeno območje, zato smo v Geoparku Idrija oblikovali in označili več tematskih pohodnih in kolesarskih poti. Izmed pohodnih poti so nekatere primerne za nordijsko hojo, določene poti ali odseke pa je možno prevoziti z avtomobilom. Kolesarske proge so primerne tako za družine kot za izkušene gorske kolesarje.

22 tematskih poti je označenih in opisanih na karti Geoparka Idrija - Doživetje naravne in kulturne dediščine, opisi pa objavljeni tudi na spletni strani Geoparka Idrija, pod rubriko tematske poti. Peš ali s kolesom se lahko odpravite po Idriji, Godoviču, Črnovrški planoti, Vojskem, Ledinah, Vrsniku, Idrijskih Krnicah, Kanomlji ter Krajinskem parku Zgornja Idrija. Poti so namenjene posameznikom in družinam, ki želijo svoj prosti čas preživljati čimbolj aktivno, kot tudi domačinom in turistom, ki se želijo naučiti naravnih danosti in kulturnih znamenitosti območja. Vanje so vključeni turistični ponudniki na podeželju, ki znajo poskrbeti za pristno lokalno okrepčilo med vašim izletom. Oznake poti so na terenu prepoznavne po simbolu Geoparka Idrija, zraven katerega stojita dve zaporedni puščici ter številka poti.

Vabimo vas, da si v teh jesenskih dneh vzamete čas zase, za prijatelje in družino ter se skupaj podate po poteh doživetja dediščine Geoparka Idrija.

14. KONFERENCA EVROPSKIH GEOPAR-KOV NA AZORIH

Od 7. do 9. septembra 2017 je na Azorih, v mestu Ponta Delgada, potekala 14. konferenca Evropske mreže geo-

parkov z 360 udeleženci iz vsega sveta. Dan pred začetkom konference se je 140 članov koordinacijskega odbora udeležilo tudi skupnega sestanka, kjer so razpravljali so načinu dela v mreži o skupnih aktivnostih in planih v prihodnosti.

Vseh dogodkov v teh dneh se je udeležila tudi 4-članska ekipa Geoparka Idrija. S petimi predstavnicami so uspešno zastopali in predstavljali aktivnosti in projekte, ki jih izvajamo skupaj s partnerji. Predstavili smo delovanje idrijskega geoparka: upravljanje UNESCO dediščine živega srebra kot partnerji Geoparka Idrija (Bojan Režun), regijsko sodelovanje in delavnico geoparkov JV Evrope (Sanja Marija Pellis), prvi rezultat projekta ESTEAM – e-knjigo z rezultati analize šolskih načrtov (Mojca Gorjup Kavčič in Marija Manuela Catana – Naturtejo UNESCO globalni geopark), izobraževalne programe v Geoparku Idrija (Mojca Gorjup Kavčič) ter načine upravljanja rekreacijskih aktivnosti in ohranjanja geološke dediščine v geoparkih na primeru projekta Danube GeoTour, ki je sofinanciran iz ERDF in IPA evropskih skladov (Martina Stupar – ZRSVN OE Nova Gorica).

Poleg tega smo se skupaj z Unescovim geoparkom Karavanke in Slovensko turistično organizacijo predstavili na t.i. Geosejmu, ki je potekal v času konference. V ta namen smo s sofinanciranjem STO izdali skupno brošuro Slovenskih UNESCO globalnih geoparkov, s katero se bomo v prihodnje promovirali tudi na drugih turističnih sejmih po svetu.

POVABILO ZA SODELOVANJE V PROJEKTU DANUBE GEOTOUR

Center za idrijsko dediščino vabi k sodelovanju pri aktivnostih v okviru projekta Danube GeoTour, v sklopu katerega želimo vzpostaviti kolektivno tržno znamko Geoparka Idrija in razviti turistične produkte, ki temeljijo na kakovosti in tradiciji domačih ter umetnostnih obrti.

V ta namen vse zainteresirane vabimo na informativni sestanek, ki bo potekal

16. 10. 2017 ob 16.30 v Mednarodnem centru idrijske čipke. Za vse dodatne informacije smo vam na voljo na e-naslovu: nina.erjavec@visit-idrija.si.

REŠITEV UGANKE

V prejšnji številki smo vas spraševali po imenih deklice in dečka, ki sta postala maskoti Geoparka Idrija. Njuni imeni sta Živa in Tonček. Živa je živa kot živo srebro, neumorna raziskovalka in prava pobalnik. Odgovore na neraziskana vprašanja pa v knjigi poišče Tonček, imenovan po zavetniku Antonu Padovanskemu. Z njuno pomočjo želimo otrokom še bolj približati našo dediščino, spodbujati radovednost in željo po raziskovanju ter aktivnosti v naravi.

Tokrat nismo prejeli pravilnega odgovora na zastavljeno vprašanje.

NOVA UGANKA

V preteklem mesecu smo v okolici Idrije z rdečimi puščicami označili »Tovorno pot živega srebra«. Po prvem delu poti so več stoletij s konji tovorili živo srebro vse do »pristanišča« na Ljubljani, v obratno smer pa žito in druge potrebščine. Sprašujemo vas, skozi katero večje naselje oz. vas vodi omenjena krožna pot.

Odgovore nam pošljite na e-naslov: info@geopark-idrija.si ali na naslov: Center za idrijsko dediščino, Ulica IX. Korpusa 17, 5280 Idrija.

Geopark Idrija
Center za idrijsko dediščino

Organizacija
Združenih narodov
za izobraževanje,
znanost in kulturo

Idrija
UNESCO
Globalni
Geopark

TURISTIČNE

NOVA PUBLIKACIJA-UNESCO GLOBAL GEOPARKS IN SLOVENIA

Center za idrijsko dediščino (UNESCO Globalni Geopark Idrija) je v sodelovanju z UNESCO Globalnim Geoparkom Karavanke/Karawanken izdal novo publikacijo v angleškem jeziku UNESCO Global Geoparks in Slovenia. Nova publikacija, namenjena promociji na tujih trgih, na strnjen način predstavi oba parka, njune značilnosti in glavne znamenitosti ter možnosti aktivnih doživetij, dopolnjena pa je z bogatim slikovnim materialom. Publikacija je bila prvič predstavljena na »(GEO)sejmu Azori 2017«, ki je potekal v sklopu 14. Konference Evropske mreže geoparkov med 7. in 9. septembrom.

PREDSTAVITEV CENTRA ZA IDRİJSKO DE DIŠČINO NA MEDNARODNEM OBRTNEM SEJMU

Center za idrijsko dediščino je v sodelovanju s številnimi idrijskimi ponudniki organiziral predstavitev celovite turistične ponudbe destinacije Idrija na 50. Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju (sobota, 16. september). UNESCO Globalni Geopark Idrija je z maskotama Tončkom in Živo predstavil naravno in kulturno dediščino Idrije, izjemno UNESCO svetovno dediščino živega srebra pa sta prikazala ponudnika Antonijev rov in Topilnica CUDHg. Hotel Jožef je mimoidočim v pokušino ponudil slastne idrijske žlikrofe. V sodelovanju z Uradom RS za intelektualno lastnino sta na sejmu, v imenu Odbora

za označbo porekla Idrijske čipke, Branka M. Peternel in klekljarica Aleksandra Pelhan obiskovalcem predstavili označbo porekla blaga »Idrijska čipka«. Pelhanova je obiskovalcem prikazala tudi izdelavo idrijske čipke.

NOVI PREDSTAVITVENI FILMI EDEN DESTINACIJ

V okviru projekta EDEN55plus, ki ga je Center za idrijsko dediščino uspešno zaključil v poletnih mesecih, so nastali 4 promocijski filmi. Njihov glavni namen je predstaviti projektne aktivnosti in sodelujoče EDEN destinacije iz Slovenije, Avstrije in Hrvaške širši javnosti. Vsebine filmov se nanašajo na predstavitev analize, ki smo jo med projektom izvedli med starostno skupino seniorjev 55+, turističnimi ponudniki, TICi, turističnimi agencijami in organizacijami, ki se ukvarjajo z razvojem turizma v EDEN destinacijah. Poleg tega so osrednji rezultati projektne aktivnosti strnjeni v imidž filmu, kjer so predstavljena doživetja in zgodbe EDEN destinacij in nalogarja ciljno skupino seniorjev 55+. Vse 4 filme si lahko ogledate na https://www.youtube.com/playlist?list=PLWlrs_ktf7dErT7sLubwYN9fg8XWNpsur in na youtube kanalu Visit Idrija.

TURISTIČNA DESTINACIJA IDRİJA Z AKTIVNO PROMOCIJO NA SPLETU IN JUMBO PLAKATI PO SLOVENIJI

Center za idrijsko dediščino je v sodelovanju s ponudnikoma CUDHg in Mestnim muzejem Idrija izpeljal spletno promocijo turistične destinacije Idrija, ki je danes ključnega pomena. Promocija na spletu je bila dopolnjena s plakati oz. oglaševanjem na prostem v različnih krajih po Sloveniji. Spletna promocija je trajala od sredine maja do sredine septembra, in sicer v Sloveniji, delu Italije in Belgije, oglaševanje s plakati pa je bilo izvedeno v juliju in avgustu. Cilj promocijske akcije je bil predstavi-

ti Idrijo kot UNESCO destinacijo z izjemno bogato in raznoliko ponudbo (idrijska čipka, kulinarika, geopark, aktivnosti...) ter dvigniti nivo zanimanja in obisk spletnega portala www.visit-idrija.si, ki predstavlja osnovno stran za spletno promocijo Idrije v širšem smislu (v publikacijah, v akcijah s Slovensko turistično organizacijo (STO) in na njenem spletnem portalu). Cilj, ki smo si ga zastavili, je bil tudi povečati obisk Idrije in posameznih objektov.

IDRIJSKO POLETNO DOŽIVETJE 2017 - PROMOCIJA POLETNIH PRIREDITEV NA IDRİJSKEM

V začetku septembra se je končala druga promocijska akcija Centra za idrijsko dediščino Idrijsko poletno doživetje. Akcija je namenjena promociji tradicionalnih poletnih prireditev v občini Idrija, udeležijo pa se je različni organizatorji prireditev. Letos se je tako v okviru akcije odvijalo 17 posamičnih dogodkov s področja glasbe, filma, kulinarike, športa ..., ki so v Idrijo in njeno okolico privabile množico obiskovalcev.

SPLETNI NAKUP DARIL IN IZDELKOV Z IDRİJSKO ČIPKO

V spletni trgovini <http://www.idrijska-cipka.si/> si lahko ogledate in kupite različne izdelke s klekljano idrijsko čipko, darila in spominke iz Idrije. Izberite si nov modni dodatek ali čudovit klekljan dodatek za dom ali pa podarite idrijsko čipko svojim najdražjim. Oglejte si bogato ponudbo, izdelke pa si lahko neposredno ogledate tudi v **TIC Idrija, na Mestnem trgu 2**. Vabljeni!

Center za idrijsko dediščino

PRIDOBITEV PRAVICE DO OZNAČEVANJA ČIPK S POREKLOM BLAGA »IDRIJSKA ČIPKA«

Odbor za označbo porekla Idrijske čipke obvešča vse klekljarice, da bo v marcu in aprilu 2018 potekalo ocenjevanje čipk za pridobitev pravice do označevanja čipk s poreklom blaga »Idrijska čipka«.

Klekljarice, ki želite predložiti svoje čipke v oceno, vabimo, da to storite do **petka, 9. 3. 2018 ali do torka, 10. 4. 2018**.

Na ocenjevanje se prijavite pisno s obrazcem, ki ga dobite na sedežu Centra za idrijsko dediščino ali na spletni strani www.visit-idrija.si.

Ocenjevanje čipk bo potekalo v skladu s pravili ocenjevanja, ki so predstavljena v priročniku za klekljarice »Idrijska čipka geografska označba.« V slednjem dobite tudi vse vzorce.

Obrazec skupaj s čipkami pošljite po pošti ali prinesite osebno na naslov:

Center za idrijsko dediščino, Ulica IX. korpusa 17, 5280 Idrija.

Dodatne informacije v zvezi z ocenjevanjem čipk lahko dobite na telefonski številki **05 93 44 078 ali E-pošti branka.m-peternel@visit-idrija.si**.

POLETNI VEČER Z ANJO ISTENIČ

V letošnjem poletju se je nad našim mestom, predvsem pa v bližnji okolici, večkrat razbesnelo hudo neurje s točo. Prav to se je zgodilo tudi v nedeljo, 6. avgusta, ko je bil na Mestnem trgu načrtovan prvi samostojni koncert Anje Istenič. Pevski nastop se je na poletni večer zgodil v Kinodvorani Idrija.

Anja Istenič se je z glasbo pobljže spoznala pri petih letih, saj je takrat začela z igranjem violine v glasbeni šoli. Vseskozi je njeno glasbeno pot dopolnjevalo in bogatilo petje.

Dolgo časa je v njej tlela želja, da bi nekoč posnela svojo pesem, in junija leta 2015 se ji je to tudi uresničilo. Njena prva skladba nosi naslov Trenutek. Glasbo zanjo je napisala sama, že decembra istega leta pa je izšel njen drugi singel Tvoj pogled. Zanj je posnela tudi videospot. Anja je s svojo tretjo avtorsko skladbo Ti si ta obogatila slovensko glasbeno sceno.

Na avgustovsko nedeljo smo bili priča premierni predstavitvi novega videospota za pesem Sonce, ki je bila izbrana kot rezervna pesem letošnjega Festivala melodij morja in sonca.

Anjin prvi samostojni koncert je bil tak, kot je Anja sama:

- prikupen in šaljiv (med drugim tudi zaradi zanimivega barovca Nejca Reka, ki je večer z veznim besedilom zaokrožil v celoto s svojim posebnim šarmom),
- zanimiv (poleg izvedbe Anjinih singlov, smo prisluhnili tudi legendi popularne glasbe Gianniiju Rijavcu, s katerim Anja v zadnjem času sodeluje kot druga violina v njegovem spremljevalnem godalnem kvartetu in pianistu Samu

Jezovšku, ki je posnete glasbene podlage nadomestil s kvalitetno klavirsko spremljavo),

- romantičen (Anja si je za ta večer izbrala veliko nežnih, čustvenih balad. Naj naštejem le nekatere: Marta Zore Le s teboj, Darja Švajger Prisluhni mi, Whitney Houston I will always love you...),
- in samosvoj (Anja kot pevka ne išče različnih pevskih sestavov za uresničevanje svojih glasbenih potencialov, noče se preveč prilagajati, temveč išče svojo pot ustvarjanja, »našla« se je predvsem v popularni glasbi).

Na poti ustvarjanja, osamosvajanja in glasbenih izzivov ji najbolj pomaga družina. Poleg velikega optimizma, dela in truda je potrebno ogromno denarnih sredstev, za katera skorajda izključno poskrbi Anja s pomočjo staršev. Da je svoj koncert lahko uresničila, se je na koncu zahvalila Krajevni skupnosti Idrija, Floristiki Ivo, Mestni knjižnici in čitalnici Idrija in Radiu Primorski val.

Elizabeta Lampe

STO IN ENO MARIJINO LETO

Te dni je bilo praznično v domu upokojencev Idrija, saj je njihova stanovalka Marija Bezeljak praznovala 101. rojstni dan. Ko človek zaokroži tako visok jubilej, je spominov že toliko, da jih je težko postaviti v vrsto. Na rojstnodnevnem praznovanju, ki so ji ga pripravili v prireditvenem prostoru doma upokojencev, je slavljenka izvrstno razpoložena ter v družbi sina Rajka in hčere Albine, drugih sorodnikov in prijateljev ter stanovalcev in osebja doma nekaj drobnih iskrivih spominov na svoje življenje delila z vsemi, ki so se veselili njenega jubileja.

Iskrivost in optimizem zagotovo pomagata na poti skozi življenje, ki tudi za Minko,

kot ji pravijo najbližji, ni bilo ravno lahko. Rodila se je leta 1916 v Idriji, Za gradom v družini Kendovih, kjer sta bila še dva brata. Vsi so se izučili kakega poklica, ona za šiviljo. Po vojni se je poročila in z možem rudarjem ustvarila družino. Rodila sta se jima sin in hči, gospodinjala je, v prostem času pa šivala in klekljala za priboljšek. Vse do 90. leta je živela na svojem domu in sama skrbela zase, potem pa se je poskodovala in preselila v dom starejših, kjer, pravi, zelo lepo skrbijo zanjo.

Čeprav ima, kot sama poudarja, najraje meso, zlasti klobase in pršut, je z veseljem poskusila tudi kos torte, ki so ji jo na praznovanju pripravili za rojstni dan. "Lepo je in da bi bilo vedno lepo, še lepše!" je vidno ganjena zaploskala in razrezala torto. Zatem pa je zadovoljna sprejemala voščila in se pridružila, ko so skupaj zapeli nekoliko hudomušno pesem Odpiraj dekle kamrico. Z veseljem je pričakovala tudi popoldanski obisk vnukov in pravnukov, ki so ji prinesli prave idrijske žlikrofe.

Sicer pa bodo v prihodnjih letih v idrijskem domu upokojencev pogosto praznovali,

saj ima kar 37 njihovih stanovalcev že čez 90 let, nekateri med njimi pa že nestrpno čakajo, da bodo zaokrožili stotico.

Metka Rupnik

POHVALO ZASLUŽIJO

Letošnja glasbena prireditve v Mejci v času Čipkarije je bila taka, kot si jo prebivalci v okolici Mejce želimo. Jakost glasbe je bila na primernem nivoju in ni bila moteča, kot je to bilo leta nazaj. Ni bilo tistega neprestanega, ure in ure trajajočega "štančanja", ki je nekoč zelo motilo naš bioritem. Celo nekatere melodije so bile tako prijetne, da sem jih, sedeč na terasi pred hišo, z užitkom poslušal. Primeren je bil tudi čas prireditve.

Zato izrekam pohvalo prireditelju/jem in želim, da bi tudi v prihodnjih letih bilo tako: mladim zabavo, prebivalcem okoli Mejce pa prijetno bivanje!

Rasto Reven

»KO VOLJA NAJDE POT«

V krajevni skupnosti Dole se od leta 2009 zbiramo članice Društva klekljaric idrijske čipke, skupina Dole pod vodstvom Aleksandre Pelhan, učiteljice Čipkarske šole Idrija. Drobna bela nitka je povezovala klekljarice iz Gor, Dol, Jeličnega Vrha, Zavrataca, Idrije, Kanomlje in Logatca.

Vsako leto podarimo del izdelkov tudi krajevni skupnosti Dole v obliki zaves ali slik, v zahvalo za prostore krajevne skupnosti, v katerih klekljamo. Skupaj s prosvetnim društvom »Jurko« in otroki pa z razstavo sodelujemo na prireditvi ob materinskem dnevu.

Na predlog Aleksandre Pelhan smo v okviru Ministrstva za izobraževanje, Andragoškega centra Slovenije, v letu 2016/17 prijaviли študijski krožek. Mentor študijskega krožka je bila Nina Gantar.

V naslovu študijskega krožka: « Čajanka za Magdaleno- pogrinjek za Magdaleno» se je skrivala izdelava oltarnih prtov za cerkev Marije Magdalene na Gorah.

Vzorci za izdelavo čipk glavnega oltarja in za stranske oltarje je zrisala Maja Svetlik iz Čipkarske šole Idrija. Klekljarice skupine Dole smo z velikim veseljem sklekljale vse čipke. Tako šest velikih delov krasi glavni

oltarni prt, 65 manjših pa je všitih v stranske prte.

Za njihovo izdelavo so večše roke pridnih klekljaric in šivilja potrebovale okrog 1000 ur.

Čipke so izdelale: Magda Bezgovšek, Vlasta Eržen, Doroteja Gantar, Nina Gantar, Marta Gnezda, Dora Gnjezda, Erika Hvala, Katarina Hvala, Slavka Kogovšek, Milena Korenč, Irna Lapajne, Aleksandra Pelhan, Nuša Petrovčič, Martina Podobnik, Ana Rejc, Marija Serženta in Adrijana Tolar. Da je vsaka čipka zasedla svoje pravo mesto v blagu, je poskrbela šivilja Ana Rejc. Rajko Gnezda je s spretnim »sukanjem« fotoaparata prispeval krasne fotografije.

V soboto, 22. 7. 2017, je pater Tomaž Mikuž blagoslovil nove prte. Klekljarice pa so sodelovale tudi pri bogoslužju. Naši izdelki so nadomestili klekljani prt pokojne babice, tudi dobre klekljarice, patra Mikuža.

Od nedelje, 23. 7. 2017, ko je Župnija Gore praznovala Magdalensko nedeljo in 150 let samostojne župnije, prti krasijo krasno podeželsko cerkvico.

Aleksandra Pelhan, Nina Gantar in Dorica Gnjezda

IGRIŠČE NA PREJNUTI

V začetku septembra se je v parku na Prejnuti odvila slovesnost, na kateri so bila svojemu namenu predana nova

otročka igrala na prenovljenem otroškem igrišču.

Park Prejnuta je bil skozi različna zgodovinska obdobja in oblasti vedno poznan po živahnem dogajanju. Po prvi svetovni vojni je tu zraslo športno balinišče, ki se je konec 70. let prejšnjega stoletja razširilo v štiristezno. Balinarski klub Kolektor Idrija je poleg klubskih prostorov zgradil še nove gugalnice in peskovnik. Ti danes niso več ustrezali standardom, zato je občina Idrija ob pomoči sponzorja, Zavarovalnice Triglav, obnovila športno igrišče in ga opremila z novimi igrali.

Skupna vrednost projekt je 18.000 evrov. Pri prenovi otroškega igrišča sta, v sklopu projekta Otroci Triglava, moči združili Zavarovalnica Triglav in Občina Idrija.

Tjaša Jurman

IDRIJSKE KRNICE ZNOVA OŽIVILE OGLARSKO TRADICIJO

Od 25. do 27. avgusta se je v Idrijskih Kronicah v organizaciji tamkajšnjega turističnega društva odvijal tradicionalni Oglarski praznik, ki je bil letos že 22. po vrsti. Dogajanje v cesarjevi Pancali se je pričelo že nekaj dni prej s postavitvijo oglarske kope, ki jo krniški oglarji vsako leto pripravijo za prikaz kuhanja oglja.

Zares pa se je začelo na petkov večer, ko je oglarško kopo prižgal idrijski župan Bojan Sever. Po prižigu oglarške kope so obiskovalci uživali ob koncertu Adija Smolarja. V soboto je ves dan potekal odprti dan Hiše

zelišč, zvečer pa je sledilo druženje ob oglarški kopi. Na nedeljski dan se je pestro dogajanje pričelo popoldne s tekmovanjem v postavljanju miniaturnih oglarških kop. Letos so se tekmovanja udeležile 4 ekipe, poleg domačinov še ekipi Šebrelj, Zavratca ter prvič, odkar poteka tekmovanje, ekipa iz Novega Sveta. Kljub za Pancalo zelo toplemu vremenu so se člani ekip po svojih najboljših močeh potrudili, da so z žago amerikanko razžagali ter z ročnim cepilnikom razcepili polena, ki so jih nato čim bolj skladno zložili ter prekrili z zemljo, smrečjem in listjem. Da tekmovalci ne bi ostali brez moči, so poskrbele

članice ekip, ki so v kotlu skuhale koruzno polento z ocvirki, ki je bila tudi v časih oglarjenja tradicionalna oglarška jed. Najlepšo in najbolj skladno oglarško kopo so letos izdelali člani ekipe iz Novega Sveta. Med tekmovanjem so nastopili glasbeniki iz skupine Čaga band iz Velenja, oglarja Ajnže in Frence ter Micka 'spad Wajsk pa so pripravili dva šaljiva skeča. Ob tem je potekala tudi tržnica z domačimi izdelki.

Posledice napada lubadarja se poznajo tudi na prizorišču v Pancali, saj je bilo potrebno odstraniti smreke, ki so obiskovalcem dajale senco in so bile zaščitni znak tega prostora. Organizator obljublja, da bodo čez nekaj let za senco skrbele lipe.

Aleš Magajne

FILM, SLIKANJE, POEZIJA, HUMOR IN KONCERT

Kulturno-umetniško društvo Sloga Črni Vrh, ki letos beleži 70 let, je v letošnjem poletju pripravilo 5 prireditiv.

Prvi julijski petek je bil drugo leto zapovrstjo namenjen filmu. 90 zbranih od blizu in daleč si je ogledalo poljski film slovenskega režiserja Mitje Okorna Planet samskih. Film so pripravili v prijetnem naravnem okolju pri izteku smučišča Ski bor, pri brunarici. Mestna knjižnica in čital-

nica Idrija je pripravila film, člani KUD-a pa vse za nemoten ogled. Sredi filma je izza platna posijala polna luna. Tako je dobil pravljični naslov dogodka: »Kino za luno« skoraj dobesedni pomen.

V začetku avgusta je sledil tradicionalni »Kulturni krožnik«, kjer v obnovljenem parku prebirajo pesmi slovenskih pesnikov. Letos so pripravili Gregorčičeve pesmi in se potopili v njegova bogata besedila, aktualna še danes. Na isti dan pa so prvič pripravili slikarski amaterski ex-tempore. S tem so želeli člani KUD Sloga povabiti zainteresirano amatersko javnost, da poprime za čopič ali flomaster ali voščenke in nariše poljuben motiv na poljubno podlago. Letos so prireditev naredili v začetku tedna, zaradi zanimanja pa jo bodo v prihodnje »selili« na konec tedna.

Začetek septembra pa je prinesel dve prireditvi. Prvega septembra je potekal filmski večer domače produkcije v Zadlogu, pri Bizarju. Mladi iz vse Slovenije so posneli že svoj 9 film, komedijo z naslovom Zmenki. Gledalci so lahko preverili, kako prijateljstva in zmenki potekajo danes.

Tretjega septembra pa je potekal slavnostni dogodek ob 70-letnici Kud Sloga. Kulturniki so postregli z veliko glasbe, zanimivosti in smeha, primerno tudi za širšo javnost. Kdorkoli je želel, je lahko pred tem v nabiralnik pred vhodom v dvorano oddal svoje želje, predloge, misli, ideje ob 70-letnici KUD Sloga Črni Vrh ali pa posodil svoje starejše fotografije za razstavo o nekdanjem kulturnem dogajanju na Črnovrškem.

Lovrenc Habe

PESTER POLETNI ŽIV ŽAV Z ZVEZO PRIJATELJEV MLADINE IDRİJA

Poletje je mimo, otroci so sedli v šolske klopi, mi pa se v teh, zgodnje jesenskih dneh radi spominjamo, kako lepo smo preživeli poletje.

POČITNIŠKO VARSTVO

Letos smo že osmič zapovrstjo organizirali počitniško varstvo za učence od 1. do 4. razreda vseh osnovnih šol iz občin Idrija in Cerkno. Varstvo je potekalo od 26. junija do 21. julija med 7. in 16. uro. Prostore nam je, tako kot vsako leto, v brezplačno uporabo odstopila Osnovna šola Idrija.

Vsakodnevno druženje v razredu se je prepletalo s številnimi dejavnostmi. Vključevali so se v program Počitnikarije, dogajanje pa so si popestrili tudi sami. Na balinišču so balinali, karateistka Patricija jih je naučila osnovnih karate udarcev, tekmovali so v štafetnih igrah in se urili v cirkuških spretnostih. Čas so izkoristili tudi za namizne igre in ustvarjanje, manjkal ni niti popoldanski kino. Otroci so nas velikokrat presenetili tudi z odlično zasnovanimi in odigranimi gledališkimi predstavami.

TEDEN OTROKA®

Teden otroka je program Zveze prijateljev mladine Slovenije, ki temelji na obeleževanju svetovnega dneva otroka, ki ga je leta 1956 priznala Generalna skupščina Združenih narodov.

V Sloveniji ga obeležujemo prvi teden v oktobru. V tem tednu bodo povsod po Sloveniji organizirani številni priložnostni programi za otroke in njihove družine, ki jih pripravljamo društva in zveze prijateljev mladine.

POČITNIKARIJA

Počitnikarija je poletni počitniški program, ki smo ga začeli takoj po zaključku šole in ga zaključili konec avgusta. Poskrbeli smo, da je vsak otrok v programu našel nekaj zase. Preizkusili so se lahko v tenisu, rolanju, plavanju, jahanju in plesu. V sodelovanju z Geoparkom Idrija smo obiskali Antonijev rov, v Idrijski Beli smo obujali stare družabne igre, ustvarjali smo iz filca in izdelali mega spomin. Na izlet smo se odpravili v Postojno, kjer smo v adrenalinskem parku preizkušali svoje plezalne sposobnosti, in v Ljubljano, kjer smo obiskali Muzej iluzij. Poskrbeli smo tudi za medgeneracijsko druženje v Medgeneracijskem centru Idrija in svoje znanje iz robotike pilili na delavnici legorobotike.

LETOVANJA

Letos se je na letovanje takoj po objavi razpisa prijavilo nadpovprečno število otrok. Uspeli smo zagotoviti dodatna mesta, zato s ponosom lahko povemo, da smo to poletje na morje peljali 120 otrok. Prva

Osrednja tema letošnjega Tedna otroka®, ki bo potekal od 2. do 8. oktobra, je Povabimo sonce v šolo in se navezuje na temo otroških parlamentov. Osredotoča se na radovedno šolo, veselje do novega, odprtega in uporabnega znanja, svetle prihodnosti. Otroci in mladi si želijo inovativnejšega ustvarjalnejšega učenja in razmišljanja.

Teden otroka bo ZPM Idrija letos obeležila v sodelovanju z Mladinskim centrom Idrija. Na Mestnem trgu v Idriji bomo pripra-

skupina otrok je med 14. 7. in 21. 7. letovala v Špadičih pri Poreču, druga pa med 21. 7. in 29. 7. v Seči pri Portorožu. Letovanja so v veliki meri subvencionirana zaradi socialnih ali zdravstvenih razlogov, mnogi pa grejo z nami zgolj zato, ker jim je lepo in subvencije ne potrebujejo. Brez podpore donatorjev in obeh občin izvedba tako obsežnih letovanj ne bi bila mogoča.

Hvala sponzorjem in donatorjem: Kolektor Group d.o.o., Hidria Rotomatika d.o.o., Com Com d.o.o., Eta Cerkno d.o.o., Komunala Idrija d.o.o., Gotrade d.o.o., Božič d.o.o. BLT Inženirig d.o.o., Set – Trade d.o.o., EBM – PAPST Slovenija, Psihiatrična bolnišnica Idrija.

Posebna zahvala organizatorjem in donatorjem dobrodelnega koncerta dalmatinskih klap: Mestna knjižnica in čitalnica Idrija, Bager d.o.o., Tuš inženiring d.o.o. Tim - Mlakar d.o.o., Naš dom d.o.o., Lindab IMP Klima d.o.o., Ip Posočje d.o.o., OMV Idrija, Protetik d.o.o., Kaskader d.o.o., Spider d.o.o., P.E.S. d.o.o., Založba Bogataj, na katerem se je zbiralo sredstva za letovanje otrok.

Za konec pa velja poudariti, da se je med poletnimi počitnicami v naše programe vključilo 520 otrok, za kar je bilo opravljenih skoraj 1.500 prostovoljnih ur. Hvala vsem prostovoljcem za vaš čas, trud in dobro energijo. Brez vas vse to ne bi bilo mogoče.

Bralci vabljeni na ogled fotografij letošnjega poletja na našo spletno stran www.zpm-idrija.si, kjer dobite tudi vse ostale informacije o nas in naših programih.

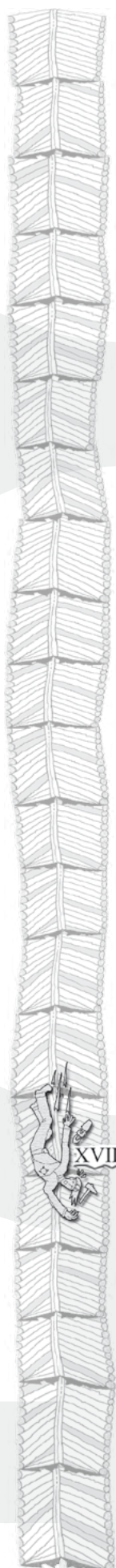
Sabina Vidmar
ZPM Idrija

vili pravo »Mestno igrišče«. V posameznih kotičkih bo vsak lahko našel nekaj zase: družabne igre, namizni tenis, namizni nogomet in cirkuške rekvizite.

Aktivnosti bodo potekale od 2. do 4. oktobra med 16. in 18. uro.

Vsi prisrčno vabljeni, da se nam pridružite.

Sabina Vidmar
ZPM Idrija

MBK ČRNI VRH USPEŠEN TUDI V LETU 2017

Kolesarska sezona 2017 se počasi zaključuje. Do konca sezone imajo najmlajši tekmovalci črnovrškega MBK sportR.si še zadnje pokalno tekmo v Mengšu. Tekmovalci kategorij U19 in starejši so pokalne nastope že zaključili, do zaključka sezone jih čaka še državno prvenstvo v vzponu in enduru ter nekaj tekmovalj v vzponih in maratonih.

Čeprav sezona še ni zaključena, pa v klubu letošnjo sezono ocenjujejo kot zelo uspešno, saj so še nadgradili rezultate iz lanske rekordne sezone. Na državnem prvenstvu v krosu, ki so ga sami organizirali v Črnem Vrhu, so osvojili dvajset medalj, od tega sedem zlatih. V panogah cestnega kolesarstva pa so osvojili še dodatnih sedem medalj, tako da v skupnem številu zaostajajo samo še za dve medalji za lanskim letom.

V slovenskem pokalu v krosu ima MBK sportR.si v generalni razvrstitvi med

posamezniki, čeprav imajo najmlajši še eno pokalno tekmo, že osvojenih sedem pokalnih naslovov. Pokalne naslove so osvojili Lan Rupnik (U7), Eva Terpin (U13w), Jernej Rudolf (U13), Jure Rus (U15), Matjaž Budin (veterani I), Robert Blaznik (veterani II) in Matjaž Lozar ali Miha Klemenčič (U19). Zmagovalec v tej kategoriji bo znan glede na odločitev, ali se bo pri seštevku točk črtala najslabša uvrstitev ali ne. Vseh uvrstitev na zmagovalne stopničke v pokalu pa bo predvidoma 19, kar je za štiri več od lanskega leta. V klubski razvrstitvi bo črnovrški klub tako v razvrstitvi mlajših (kategorije U7 do U17) kakor tudi starejših (kategorije U19 do veteranov) osvojil drugo mesto, pred njim se bo uvrstil le kamniški Calcit. V zadnjih dveh letih je črnovrški klub osvojil v obeh starostnih kategorijah tretje mesto, drugo mesto je predvsem med mladimi za malenkost izgubil v boju z domžalsko Energijo, v letošnjem letu pa jo je uspel krepko premagati. V panogi enduro bo Vid Peršak

ponovil svojo lansko pokalno lovoriko, na tekmah svetovne serije v enduru pa se že uvršča med najboljšo trideseterico v kategoriji elite. Med cestnimi kolesarji je Dean Bratuš v kategoriji veteranov B osvojil dva naslova državnega prvaka (cesta in vzpon), na svetovnem kolesarskem prvenstvu amaterjev v francoskem Ville d'Albi pa je s slovensko ekipo osvojil tudi drugo mesto med štafetami.

Za uspešno sezono je zaslužna poleg tekmovalcev predvsem trenerska ekipa s profesionalnim trenerjem Matjažem Budinom na čelu in seveda starši, svoje pa je dodalo tudi klubsko vodstvo.

V sezoni 2018 želi klub še nadgraditi rezultate iz letošnje sezone, animirati čim več novih članov iz lokalnega okolja za udeleževanje v gorskem kolesarstvu, nabaviti opremo za specialno vadbo in izgraditi pumptrack (grbinasti) poligon za treniranje.

Jože Kenk
predsednik MBK sportR.si

SREČANJE TEŽKIH INVALIDOV IDRİJA

Enkrat letno Medobčinsko društvo invalidov Idrija Cerkno (MDI Idrija Cerkno) izvede družabno srečanje težkih invalidov, svojih članov. Taka srečanja so postala že tradicionalna in nanje težko čakajo. Ker so odvisni od tuje pomoči, so večinoma doma v osami in se v takem številu srečajo samo enkrat letno.

Na letnem vrtu okrepčevalnice pr' Zagodu se jih je 27. avgusta zbralo 36 članov MDI

Idrija Cerkno. Predsednica Ljudmila Erjavec je na kratko predstavila novosti v delovanju društva in načrte za naprej. Vprašala jih je tudi po morebitnih predlogih in izboljšavah pri reševanju njihovega statusa in tegob. Povabila jih je tudi, da se pri iskanju pravnih rešitev oglasijo na društvo, da bo zanje povprašalo na Zvezo delovnih invalidov Slovenije. Zatem je vse povabila, da se po zakuski pomerijo še v športu, saj so zanje pripravili njim prilagojeno športno srečanje v streljanju s serijsko zračno puško z naslonom, metanju pikada, namiznem kegljanju in v metanju k balinčku. Prvi trije uvrščeni v vsaki panogi so prejeli praktične nagrade, in sicer prvo uvrščeni; Ermin Oblak, Beti Rupnik, Marija Logar, Miroslav Mrak, drugo uvrščeni: Bojan Eržen, Dragica Baškovec, Timotej Kovač, Robi Grošelj, tretje uvrščeni: Darinka Vončina, Miro Petrič,

Izak Kovač. Tudi vremenski pogoji so zelo veliko pripomogli, da se je razvil živahen pogovor med udeleženci in so se družili še v pozne popoldanske ure. Ob slovesu so vsi prisotni prejeli majhen paket presenečenja s praktičnimi darili.

Poslovlili so se z: »Vidimo se drugo leto!«.

Ob tej priložnosti se MDI Idrija Cerkno v imenu udeležencev iskreno zahvaljuje vsem donatorjem iz Idrije in Cerknega, ki so prispevali praktična darila, da so prejemnikom priklicali toplo zahvalo in nasmeh na lica.

Vladimir Kržišnik
športni referent in zadolžen za stike z javnostjo pri MDI Idrija Cerkno

FIRBC

Kje parkiramo naše jeklene konjičke, ko prevozimo klanec, ki je na fotografiji?

V žrebanje bomo vključili vse tiste, ki boste do vključno **10. novembra 2017** Firbcu poslali pravičen odgovor na zastavljeno vprašanje.

Odgovore pošljite na naslov: **Občina Idrija, Mestni trg 1** ali na elektronsko pošto: **marija.bencina@idrija.si**.

NOVI OBRAZI NA OBZORJU

- deček Aleks, starša Urška Hvala in Jernej Kobal iz Idrije
- deklica Lea, starša Ana in Peter Miklavčič iz Idrije
- deklica Neža, starša Monika in Uroš Kranjc iz Idrije
- deček Urban, starša Mihela Brus Leskovec in Boštjan Leskovec iz Idrije
- deklica Karin, starša Maša Kenda in Klemen Černe iz Idrije
- deček Rene, starša Katja Kosmač in Jure Brence z Gorenjega Vrsnika
- deklica Ajda, starša Metoda in Boštjan Jereb iz Črnega Vrha
- deček Lev, starša Špela in Matej Tušar iz Mokraške vasi
- deklica Anastasia, starša Anja Mlinar in Mitja Mlečnik iz Godoviča
- deček Astien, starša Anja Janž in Claudio Krapež iz Črnega Vrha
- deklica Vita, starša Anja in Sergij Kacin iz Idrijskih Krnic
- deček Vanč, starša Cirila Hladnik in Boštjan Jurca
- deček Nejc, starša Tina Likar in Ivo Mrvar iz Spodnje Idrije
- deklica Tjaša, starša Eva Tušar in Janez Mauser iz Vojskega
- deklica Elina, starša Janja Mlinar in Nejc Jesenko iz Ledin
- deček Luka, starša Mateja Vončina in Gregor Alič iz Idrije

Dobrodošli in naj vam bo v življenju lepo!

Ne spreglejte: Občina Idrija nudi ob rojstvu otroka enkratno denarno pomoč. Vlogo dobite na občinski spletni strani.

ČESTITAMO

... mladim, inovativnim snovalcem v idrijskemu podjetju Smart Optometry, ki so na letošnjem 50. mednarodnem sejmu obrti in podjetnosti v Celju za svojo aplikacijo Amblyoplay prejeli najvišje priznanje v kategoriji mosovih podjetnih talentov;

... prof. Tomažu Pavšiču, ki je na tradicionalnih študijskih dnevih Draga 2017 v Občinah pri Trstu prejel ugledno Peterlinovo nagrado z nje-

govo trajno zavezanost zamejstvu v manjšinskem prostoru od Višarj do Jadrana;

... Ani Milošev, dijakinji Gimnazije Jurija Vege Idrija, ki je za svojo raziskovalno nalogo o biokompatibilnosti kovinskih materialov kot ortopedskih vsadkov in njihovem vplivu na človeško telo prejela Krkino nagrado za dijakke.

ZA HLADNE JESENSKE DNI

Pirnatova koč na Javorniku je bil pravičen odgovor na vprašanje julijskega Firbca. Med tistimi, ki ste pravilno uganili, je **Vladimir Kržišnik iz Idrije** izžrebal **Aleksandro Rupnik iz Črnega Vrha**. Nagrada, brezrokavnik, ki ga podarja podjetje Komunala Idrija, ji bo prav prišla v jesenskih dneh, ki znajo biti v Črnem Vrhu že dokaj hladni.

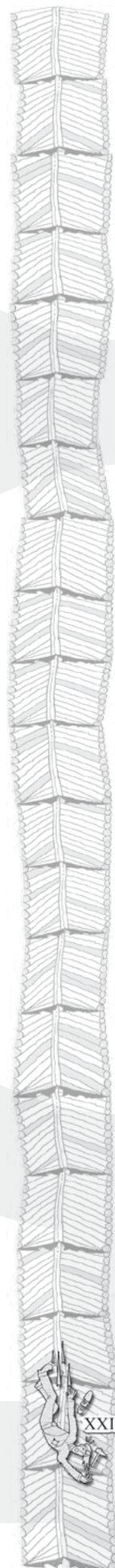
Čestitamo!

POSLOVILI SO SE OD NAS

- Marija Rojc iz Idrije, roj. 1937
- Ida Kopač iz Ledin, roj. 1976
- Boris Kumer iz Idrije, roj. 1959
- Justi Grošelj iz Idrije, roj. 1932
- Helena Treven iz Idrije, roj. 1932
- Marija Lapanja iz Idr. Krnic, roj. 1931
- Milan Lazar iz Govejka, roj. 1954
- Ciril Rovtar iz Idrije, roj. 1934
- Stojan Kokalj st. iz Idrije, roj. 1925
- Slavica Rupnik iz Črnega Vrha, roj. 1961
- Filip-Zdenko Vihtelič iz Idrije, roj. 1933
- Štefanija Lapajne iz Idrije, roj. 1926
- Albin Likar iz Idrije, roj. 1932
- Vilma Bratuš iz Sp. Idrije, roj. 1948
- Vincenc Čibej iz Zadloga, roj. 1930
- Alojzij Majnik iz Idrije, roj. 1929
- Milan Klavžar iz Godoviča, roj. 1951
- Srečko Kavčič iz Čekovnika, roj. 1943
- Silvester Klemenčič iz Gor. Kanomlje, roj. 1962
- Ida Vidmar iz Idrije, roj. 1926
- Leopold Plesničar z Vojskega, roj. 1932
- Viktorija Mrak iz Sp. Idrije, roj. 1921

Naj počivajo v miru.

TU SMO DOMA

Domačijo Na Kupčku v Čekovniku je Saša Černalogar Mrak prevzela od svojega očeta. Z možem Juretom, ki ga je v naše kraje privabila iz strmin Baške grape, sta si tukaj leta 2007 začela graditi hišo. Pet let sta temu posvečala svoje skrbi, prosti čas, denar ter veliko lastnega dela in se leta 2012 vselila v svoj novi dom. Pravita, da je bil to zanju poseben izziv, saj sta načrtala velik projekt, sodobno gradnjo s pridihom tradicije.

V vseh teh skupnih letih sta si zgradila lep in domiselno urejen dom, ki ga je pred štiri leti s posebno srečo napolnila hčerka Zala, letos pa sta to svojo zvezo potrdila tudi s poroko.

Zala letos pričinja hoditi v vrtec in premaguje začetniško krizo, ki pa je ob prihodu domov, ob sprejemu muc Polde in Leni ter mucke Popo, ki je Zalina, a jo je ob našem obisku velikodušno položila v moje naročje, hitro pozabljena.

Dela pri hiši še niso končana. Saša, ki ji inovativnih idej nikoli ne zmanjka, se preživlja z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji, usmerjeno v turizem in kot zunanja predavateljica v izobraževalnih programih za odrasle. Vse, kar je lepo, je moja strast, pravi Saša, po poklicu univerzitetna diplomirana andragoginja, ki rada ustvarja

v kuhinji, ko se najavijo prijatelji, najraje pa se posveča notranjemu opremljanju, dekorju ter načrtovanju okolice in vrtov. Sodeč po tem, kar je videti Na Kupčku, ji to dobro uspeva, saj je lani domačija prejela tudi priznanje v akciji Občina Idrija – lepa in gostoljubna, uredila pa je tudi že marsikateri vrt.

Jure, po poklicu diplomirani varnostni inženir, je že 6 let profesor na srednji strojni šoli v Škofji Loki. Ko pripoveduje o svojem delu z mladimi, ne more skriti, da ga opravlja z velikim veseljem in mu zato dolga pot do službe ni preveliko breme.

Skromno odmerjen prosti čas Saša in Jure izkoristita za izlete in športne aktivnosti, pred rojstvom Zale pa je bila Saša 5 let tudi predsednica Turističnega društva Čekovnik.

Čeprav sta še mlada, Saša ima 35 let, Jure pa 37, sta skupaj naredila že marsikaj, česar se lahko veselita. In to veselje jima privoščimo.

Marija Benčina

IVAN SKRT

TUHTAMO

Svetniški MAanagram

KRIV ni **STAN**, da se s politiko bavi,
V NSI TRKA, probleme predstavi.

(Rešitev, kar dvakrat jo najdete, je padla v vodo – žlafla u žomf.)

SMEH NA OBZORJU

V sobo intenzivne nege pokuka električar in pravi:

»Globoko vdihnite, menjal bom varovalke.«

Gledata mož in žena mehiško nadaljevanko, pa reče ona:

»Poglej, kako močno ljubi svojo ženo.«
On odvrne: » Pa ti veš, koliko mu za to plačajo?!«

Življenje bi bilo veliko lepše, če bi komarji namesto krvi sesali maščobo.

BRIHTNE MISLI

Prijazne besede so lahko kratke in lahkotne, a njihov odmev je neskončen. (Mati Tereza)

EVROPSKO ZLATO V IDRİJI

Tudi v Idriji se blešči ena od podeljenih medalj evropskega prvenstva v košarki. Z njo se ponaša Matej Likar, ki je bil v Carrigradu z našimi zlatimi košarkarji kot vodja reprezentance. Iskrene čestitke!

